

Kdo bude připraven na jednotný digitální trh?

eFocus

Od doby nabytí účinnosti „nového“ občanského zákoníku se valná většina obecných i úzce vymezených diskusí nad aktuálními trendy v oblasti práva, týkala toho, co tento předpis přinesl (a vzal) v oblasti českého civilního a obchodního práva. Ve stínu tohoto zásadního legislativního přerodu na národní úrovni zůstal souběžně probíhající vývoj digitální agendy v EU.

Do konce roku 2015 by mělo dojít k přijetí Obecného nařízení o ochraně osobních údajů, nahrazujícího směrnici 95/46/ES, do konce května by v této souvislosti měla být dokončena jednání mezi zástupci USA a EU o změnách podmínek Safe Harbour. Začátkem května představila Evropská komise novou strategii jednotného digitálního trhu, v jejímž rámci by měly být ještě v roce 2015 předloženy legislativní návrhy jednotné úpravy autorských práv v EU a v příštím roce pak například návrh pro telekomunikační agendu. S ohledem na skutečnost, že v návaznosti na tyto kroky by mělo dojít také v posunu v jednáních o podobě TTIP, lze předpokládat, že v nejbližších měsících a letech nás čekají naprosto zásadní změny v oblasti kybernetického práva, zasahujícího v současné době do takřka všech oblastí lidské existence. Na nové přístupy, úkoly a řešení složitých právních otázek se musí co nejdříve připravit nejen ÚOOÚ nebo ČOI ale především advokacie. Doposud byla pro evropský přístup k otázkám právních vztahů v kyberprostoru typická názorová nejednotnost, chybějící širší odborná diskuse, zaměřená na praktické otázky aktuálního vývoje trhu a neexistující koordinovaná příprava na nový způsob aktivní participace subjektů z třetích zemí v tomto prostředí. Ačkoliv mimo jiné i vývoj aktuální judikatury poukázal na důležitost revidovat právně-teoretickou a filozofickou roli pojmů, jako je soukromí či svoboda projevu, opomíjena zůstala interdisciplinární debata o vývoji technologií v jednotlivých oblastech, vývoji společnosti, médií a práva. Čist lze také jistě nedocenění hlubšího porozumění rozdílnosti zájmů, postavení a právní regulace mezi USA a EU.

Ačkoliv digitální agenda je v EU poměrně smolnou kartou, projektem, který byl opakovaně nedotahován, odkládán a předáván, je nyní již zároveň životní nutností oblast kybernetických práv jednotně upravit. Situace, kdy v mnoha odvětvích je aplikace práva limitována nejednotností národních úprav, někdejšími kreativními přístupy k transpozičním postupům, či faktickou samoregulací, nejen nezaručuje dostatečnou reálnou právní ochranu uživatelům internetu, ale snižuje konkurenceschopnost evropských subjektů v oblasti podnikání. Cílem tohoto krátkého textu je na příkladech některých témat, kterými je třeba začít se intenzivně zabývat, poukázat na širší nových právních otázek, které je třeba řešit v návaznosti na aktuální stav užívání elektronických komunikací a nových technologií a nadepsaný vývoj evropské legislativy.

Snažit se o vytvoření plné informační gramotnosti by bylo nejen ambicí donquijotskou, ale především nikoliv žádoucí. Poprvé v historii mají znalostní převahu nad vůdčí generací dorůstajících digital natives. S rozvojem internetu věcí, digitalizace zdravotnických údajů a boomem uživatelských aplikací pro agregaci a správu dat o zdravotním stavu, se však zároveň ocitáme v soukollí, kdy subjekty, postrádající znalostní (či finanční) předpoklady pro práci s těmito technologiemi nebo jen zcela svobodně využívající svého práva na informační sebeurčení, se mohou v blízké budoucnosti stát pacientem „druhé třídy“. Obdobná problematika se může snadno rozvinout v oblasti vzdělávání.

Obecnější problém, zasahující nejen do oblasti mezinárodního obchodu, představuje situace, kdy na jedné straně existuje oboustranný zájem na zjednodušení transatlantické spolupráce na poli kybernetického práva, ale kdy se zároveň diametrálně liší právní základy vedoucích oblastí v této sféře, přičemž nelze opomíjet dlouhodobou převahu komerčních platforem na poli Internetu a nových technologií právě z USA. Zatímco evropské instituce, zejména Evropský parlament, si kladou za cíl důrazně krotit americký (doslova i přeneseně) způsob podnikání v kyberprostoru, a to nejen z pohledu nakládání s osobními údaji, trh, a potažmo také silná lobby, představuje reaktivní sílu, jejíž přehnaná regulace se může obrátit proti uživatelům v EU.

Připomenout je třeba i zásadní moment plynutí času. Zdá se, že na změny, které je třeba v blízké době postupně očekávat, se Evropa dlouhodobě připravovala politicky a myšlenkově, nikoli však již tolik s praktickým, odborným a obchodním pohledem. Evropské účastníci těchto nově regulovaných právních vztahů se budou muset vypořádat se situací, kdy, ačkoliv právní úprava bude nová pro všechny, její strategické využití se budou „učit za pochodu“. To se týká nejen korporací, ale i veřejné správy. Zrovnoprávnění evropských korporací americké konkurenci právní regulací je myšlenka poměrně naivní. Z technologického, obchodního i finančního hlediska jsou americké subjekty na obou úrovních připraveny lépe. V příštích letech tak bude zásadní také schopnost adaptability a strategické komunikace při jednáních, aplikujících právní úpravu jednotného digitálního trhu.

JUDr. Veronika Křížová, LL.M.,

advokát

Advokátní kancelář

Kříž a partneři s.r.o.

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - květen 2015.

EPRAVO.CZ Digital si můžete stáhnout **ZDARMA** na App Store a Google Play, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #14: Největší riziko bohatství? Když každý radí správně – ale nikdo neřídí celek](#)
- [Lukáš Vacek a Peter Perniš novými vedoucími advokáty Aegis Law](#)
- [endors staví advokacii na pozornosti již deset let. Výročí oslaví 10 událostmi pro klienty](#)
- [Mezinárodní advokátní kancelář bpv BRAUN PARTNERS slavila 20 let](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #13: Jak investují lidé, kteří chtějí majetek nejen](#)

vytvořit, ale i ochránit

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)